

**הוֹרְכָמָה הַזְּרִבְעֵנֶן תְּרֵד אָז אָרְבָּעָה לְרִין
אֲדִי וּוִירְטָשָׁא פְּטָלִיבָע אָונְטָעָרָה אַנְדָּלְוָנָגָעָן צְוִישָׁעָן פּוֹילָעָן אָז דִּיְתְּשָׁלָאנָן.**

נעה יימניש פולען מארד אין סטראַן

קערפער אהו קאָפּ, הענד אוֹן פִּיס.

ה' פאל'יזי האט אונגעטונגמען אַנְעַנְגְּרִישָׁא אָוִיסֶפֶּאַרְשְׁוֹגָס-אַקְצִיך.

אב' אナンימער ערפאלאן פלהט פון איידאפא
קײַן אמדראָקָה.

ביז' יארק, 16 (ספ. טע.) פון די
שייפען קומען אן ידיעות, אן זוי האבען
בעמערקט אן אעראכט, וועלצער פליית
פונ איראפעט קיין אמעריקא, צוליב דעם
וועאס מאויסט נישט, אן אימיזער זאל

**אָנוּ כִּינְדָּעֶר=שׁוֹזֵן
אַיִן אָרֶץ=יִשְׂרָאֵל.**

אין ארץ-ישראל.

נְדָאָן 16. טַלְעָגָרָא אֹוִיךְ דָעַר לְעַצְפָר וַיְצַנְגֵ פָרָה שְׁעָן פֶּגֶלְמָעָנֵט הָאָטָן-די דַבְרָה פָוָן דָעַר לִיְבָאָר-פֶגֶלְטָיִי פָרָה נְסָס אָנְגָעָפָרָעָט דָעַם קָאָלָאנְגִיעָן שְׁעָרָמְפָוָה די הַוִיְיפָט-פָוְנְקָטָעָן פָוָה וְעוֹגָעָן פָרָוִיעָן אָנוֹ קָנְדָעָר-שָׂעִיר-ישָׂרָאֵל.

וועיזע-מיניסטר אַרְמְסְבָּעִי האט גע
פֿעַטְרַטְ, אוֹ לְאַרְדְ פֿלּוּמָעֵר אוֹן שׁוֹי
פֿלְעַלְמַעֲכִינְגְטֶן צְדוֹ פֿעַרְעַנְטְּלַכְעַן דָאַפְּעַטְ
דעַן וועגען שׁוֹזְ פֿוֹן פֿרוּעַן אוֹ
דעַר.

ב ע ר ל י נ , 16. (סב. טעל). „בערליגער טאגעבלטאט“, אַרְוּמֶרְפָּדְעָנֶד
דעם ויזיט פון דעם פֿאָרְשָׁטָהָעָר פֿון דער פֿוֹילִישָׂעָר רַעֲגִירָוָגָג דֶּר יִצְחָקָאוּווֹ-
סְפִּי שְׁטָעָלֶט פֿעַסְט, אָז דֵּי עַרְשָׁתָע קָאנְפָּעָרָעָנֶץ צוֹוִישָׁעָן דֶּר יִצְחָקָאוּסְקִי אָזָן
שְׁטוּרְעָזְמָאָבְּעָן וּוּשְׁטָפְּרָקְמָעָן דָּאָגְרָשְׁטָאָג אַין דָּעָר קָאנְפָּעָרָעָנֶץ וּוּעָט אָזִיךְ
אַנְטִילְגְּנָהָמָעָן דָּעָר דִּיטְשָׁעָר גַּעַזְנְדָטָר אַין וּוּרְשָׁאָה, רַזְוּשָׁע.
„בערליגער טַאגְעַבְּלַטָּט“, וַיְיִזְמְתָּאָן, אָז צְוִילִיבָּדָעָם, וּוֹאָס דֶּי קָאנְבוּעָנֶץ
וּוּבְּגָעָן סְעָזָן-אָרְבִּיטִיטָר צוֹוִישָׁעָן פּוֹיְלָעָן אָזָן דִּיטְשָׁלָאנָד אַין שְׁוִין גַּעַלְאָסָעָן
גַּעַוּאָרָעָן, וּוּלְעָטָן דֵּי אִיכְטִיגָּע אַונְטָעָרָה אַנְדָּלוּגָעָן וּוּבְּגָעָן הַאַנְדָּעָלֶט-אַפְּמָאָךְ הָאָ-
בָּעָן אַגְּנִיסְטִיגָּעָן רַזְוּלְטָאָט.
וּ אַרְשָׁא, 16. (טַעַלְעָפָּאַנִּישׁ פֿון אַונְגָּעָר קָאַרְעָסְפָּאַנְדָּעָנֶט). הַיְינָט אַין
דָּעָר פְּרִיה אַין אַרְיִסְגָּאָהָרָעָן קִין בְּפְרָלִין, כִּדי אַנְצָהָהָיְבָעָן דֵּי אַונְטָעָרָה אַנְ-
לְוָגָעָן וּוּבְּגָעָן אַהֲנוּדָלֶט-אַפְּמָאָךְ מִיט דִּיטְשָׁלָאנָד, דָּעָר לִיטְעָר פֿון פָּאַלִּיטִישָׁעָן
דַּעַפְּרָטָמָעָנֶט יִצְחָקָאוּסְקִי, דָּעָר דִּיטְשָׁעָר גַּעַזְנְדָטָר אַין וּוּרְשָׁאָה רַזְוּשָׁעָר אָזָן
דָּעָר לִיטְעָר פֿון דִּיטְשָׁעָן רַעַפְּרָאָט אַין אַוְיסְעָרָן-מִינִיסְטָרָעָרִים שִׁימְטָשָׁק.

אָוִיפֵּן יְוִידִישָׁעָן בֵּית-עַלְמָנִין אֵין וּוֹיָעַן
עת מען נישט מcker וויזן קיין רעליגיאנסלאושן

אנפאל אוּס דעפ. גראינבויז.

בולוגאנעם בעפאלען דעפֿ. נריינבוים אונּ אידם געשלאנעם

טהיר פון דקט הוייז, וואו ער ווואוינט
אָפַן אַנְגַּעַכְלִינְגְּגָעָן צוֹם סְטוּרְזָשׁ.
שְׂמֻחָה כְּנֶרְגִּיבָּי בֵּין דַּעֲרָה טַהֲיר הַאַט דַּעֲרָה.
גְּרַנְבּוֹזִים בְּעַמְּדָרְלָטָן, אָז עַפְסָם דְּרִיְּפָרָ.
דַּעֲכְטִיגָּע פְּאַרְשְׁוִינְגָּן דַּעֲרַנְהַתְּפָרְעָן זִיךְ.
אָצְן גַּעֲגָנָא בְּפָרָעָר דַּעֲרַ סִינְגְּנָאָגָעָן, הַאַט
צַו אַיִּהְמָ מִיטָּ דְּרַאַהְעַנְדָּע בְּעַוּזְגְּגָעָן.
דַּעֲרָ. גְּרַינְבּוֹזִים הַאַט זִיךְ גַּעֲוָנְדָּעָט צַו
טַלְיָיבָן אָזְן זִיךְ דַּעֲרַנְהַתְּפָרְעָן מִיטָּ דַּעֲרַ פְּרָאָגָעָן, וּוּרְ
טַהֲיר פָּוֹן צְוִינִיסְטִישָׁעָן אַוְיבָּעָר. טַהֲיר פָּוֹן צְוִינִיסְטִישָׁעָן אַוְיבָּעָר.
נְעַבְעָן הַוַּיְזָן פָּוֹן דַּעֲרָ. גְּרַינְבּוֹזִים, וּוּלְ-
טַהֲיר פָּוֹן צְוִינִיסְטִישָׁעָן אַוְיבָּעָר.

אַזְרִיכָן אֵין לְאַנְדָּאוֹן

עפַלְמָעַטִּיכְתִּיגְט גַּעֲוֹאַרְעַן דָּאַךְ דֵּי פַּעַר-
טוֹאַרְטְּלִיכְכֻּפֶּר דָּעַר אַרְצִי-יִשְׂרָאֵל-רַפָּא-
רוֹנָג אַפְּצָוּגְעַבְּעַן פָּאַלְגְּוּנְדָּע דַּעֲקָלָא-
אַצְּיוּעַ:

בגנעס אַנְגָּזְהָיְבָן שְׁבֵן אַנְטְּוֹרְפָּעָן
אין דער ריכטונג צ'ר ביעלאָאנְטָקָט.
אָזִין דער גָּזֶס אַין גַּעֲזָרְעָן אֶטוֹ
מעל. די כְּלִיבְגָּנָס אַין שְׂזִין אַכְּבָּר
בִּישְׁט גַּעֲלְגָּגָן צ'וֹ קָאָפָּעָן.
ערתש אין גָּזֶס אַרְזָוּמָן נַאֲכָן
אַנְגָּל אַין אַנְגָּזְקָמָעָן דער פָּאַלְצִיזָנָט
בּוּמָעָר 824. אָזִין די פָּאַרְזָוָאָפָּעָן פֿוֹן
דָּעַט. גְּרִינְבְּזִים, פָּאַרְזָוָאָס צְדִיק אַין אָזִין
שְׁפָעַט גַּעֲזָמָעָן, וּוְעַן עַס קָאָן שְׂזִין קִין
וְעַלְיָן-ישְׁרָאֵל-דעְגָּרְגָּוָן בְּדָעָה שְׁנָעַל וּ
עַלְיָיךְ אַיְינְצָפִיהָרָעָן גְּעוֹוִיסְעָן לְלָגְעָמִיָּה
רַעֲפָאָרְמָעָן אַין די פְּנִינִים פֿוֹן בָּאָ
גְּזָנְ-שְׁטִיעָר. וַיְשַׁטֵּת לְאָגָג אַיִן בְּעַשְׁתִּימָט
וּוְעַדְעָן אַסְפָּעְצִי-עַלְעָר שְׁטָאָבָּפָּן בָּעָ
מְמָעָן, פְּרִי אַנְצָפִיהָרָעָן מִיט דָעָר לְגָנְדָן.
אַלְאָדִיבְּזִיעָר. דָּאָס בְּפָדִידִיט אַ וּוּכְתִּינְגָּר
רַדִּיט צְוּ דָעָר רַעֲפָאָרָם פֿוֹן דָעָר בְּאָדָעָן

איהר דארפט זיין זיכער, האט פער-
די דריי כויליגאנעם וואס זיערט
צ'ו פערענטפעדען.

פנימ' עיר האט דעפ. גרינבוים צויליב
דער דונקעלהייט נישט געקסנט איזוי
גוט ועהען. זעגען געווען קרייסטען. פון
זיעיל גאנצער האלטונג איז געווען צז
זהען, איז די כויליגאנעס האבען גענווי
געוואוסט, מיט וועמען זיי האבען צז
סוז. ווי עס שיינט. האבען זיי אַנגאָע-
ווארט דעם דעפ. גרינבוים ביי דער
טיר פון זיין הוי אַדר אַנגאָר איהם
נאָגעגעגעגען פון גָּלְוּוקִי 2 בֵּין צז
זיין טַיְיבָּר.

באלפּוֹר דעַקְלָא אלפּוֹר אוִימֵן זֶבְּילִי בָּאנְקָה

וְיֵמֶר הַאֲבָעָן שׂוֹן טַלְגָּוָרָאָפִישׁ
מַחְנָגְטִילָהָת, אַיִן דָא פָּאָרְגָּעָקְמָעָן אַ
גְּרוֹיִסְצָר בָּאָנְקָעָט לְכָבָד דַעַם 10-יְעָה-
רִינְגָן יְזִיבְּלִי פָוָן דַעַר בָּאָלְפּוֹרְ-דָעַקְלָאָ-
רָאָצִיעַ. אַיִן בָּאָנְקָעָט הַאֲבָעָן זִיךְ בְּ-
טִילִינְגְט 580 בָּעָקָאנְטָע פָּעָרְזָעְנְלִיכְקִי-
טָעַן פָוָן צְנַגְּלָאָנְד, דִי פִּיהָרָעָנְדָע פָּפָר-
צְנַגְּלִיכְקִיטָעָן פָוָן יְדִישָׁעָן גַּעֲוָלְשָׁאָפָט-
לִיכְעַן דַעַבָּעָן, דִי מִינְגְּלִידָעָר פָוָן דַעַר
צְיִוְנְסְטִישָׁר עַקְעָקְוִיתְיוֹוּעַ, צְנַגְּלִישָׁעָמִי-
גִּיסְמָאָרָעָן, פָּאָרְלָאָקְמָעְנְטָאָרִיעָר, הַזִּיכְעָ-
בָּעָמְמָטָא אַ. וֹ. פָוָן אַלְעָ עֲקָעָן פָוָן
דַעַר וּוּלְטָזְנָעָן אַנְגָּקְמָעָן הַגְּנָעָר-
טָעָר בָּעָרְגְּרִיסְגָּנְגָעָן. מִימִינְךְ רַעֲדָעָס וּפְנַעַן
אַרְזִיסְגָּעְטָרָאָטָעָן: דַעַר גַ. וּוַיְצָע-קָעְנִיגַ-
פָוָן אַינְדָּרָעָן מַאְרָקִיּוֹת וְדִינְגָג, וּוַיְצָע-קָא-
לְאַנְיִיפָּס-מִינְיסְטָעָר אַרְמְסְפָעָי, פְּרָאָפָ. וּוַיְיִצְ-
מָאָן. הַעֲרָבָעָרָט סְמִיוּעָל אָונָן לְאָרְדָ-
בָּאָלְפּוֹרְ.

7-כל. ארט. מעכטער-שולוי
"ב' ח-יעקב"
24

אֶל בְּעוֹז אֶפְרָאִים וְוַיְהִי נָגֵן

זען איך וויל זיך בעטיליגען אין שופתות מיט איינעם,
וואס האט סויטעד-מאשיגען.
זען ערפאהרטן אויז נאונאמיטוייההא 7

ענטשונלידיגונג. איר ענטשונלידיג זיך פאן דער סעקזיט שטעהפער
ביילופניעס בעים האנדוווערקייפ-פעראיין (ויאכאר
יעג 66) פאג נישט אויספירהען די בעשלוסען פון דע
וואכל-קאמיסיע. איר פעריכער, איז אונטכעס וועט פעה
יעשפ פארקעטען. בעים אבסונג משה זעלמאן!

ט' ט' ט'

ענטרום פון שטאט. צו
ארפאהרבזן ביין

רֹזֶשׁ עַזְשָׁנִיק,
לְעַקְסָנְדְרִיסָק' 19 (מַרְדָּכַי
בָּאֵס גַּסְ).
396

סקל. ארט. טעכטער-שולע

"בֵּית־יְהוָה" פִּירָאָמָאוֹוִיטַע 2.

עַזְחֹוִיבָעַן דֵי לְמֹדְרִים אָן דָעַר
 קִיּוֹן שַׁילְעָרִינְס אָין דֵי I אָזֶן V קְלַיְה.
 סְפּוּעָרְלָעַן נָאָך אָנְגַּעַנוּמְעַן שִׁילְעָרִינְס.
 קְלַיְה-שָׂזָן, עַ פְּרִיזְן 75 וְ 13. יָאָהָה
 אָזֶן 7. קְלַאֲפָצָן וּוּרְעָן אָנְגַּעַנוּמְעַן
 אַ פְּרִעְבָּעַל-שְׁוּלָעַ פָּרְמִיטָאָן
 שְׁוּלָעַן. דָעַר כּוֹרָאַטָּאָרִים.

יורידישע עצות.

אין דער דזונגער אפטהיילונג גיט די רעדקציינ פון נוּיַּעַם פֿאָקְסְּפֶּלְּגָתִּים אַנְטּוֹאָרְטָעָן אוּפִיְּ יְוּרִידִישָׁע מְרָגְּנָעָן.

קָאָן דָּפָר הַיּוֹזּוּרְט אַיסְּנוֹגְּזָעָן דָּעַם אַיִּם שְׂתָאָנדְּ פָּאָר אַנְעַסְּמִיסִיעַ, סִיְּדָעָן דָּפָר לְאָקָאָל אֵיזְ בָּאָלְּד אַיִּף - בָּרוֹנְשָׁע יָאָכְּפָרְדִּינְגָּעָן גְּעוֹוָאָרָעָן אַדְּדָרְ דָּרְ הַוּדָה וַיְוִרְטָהָאָט אַיִּף דָּפָר גְּעַנְגְּהָנְדָגָעָן נִישָׁת רַעֲנָגִירָט אַיִּין זַיְנָעָר צִיְּטָ.

6404. אַיִּוּגְּעַטְּלִיכְּעָר.

אוּבָה אַיִּעְרָע עַלְּטָעַרְעָן גְּעַנְגְּנָעָן זַיִּן וְרַוְיִיטָס פָּוּן לְאָדָן, דָּאָרְפָּט אַיִּהָר דָּרְעָן דָּעַם צְוָם אַרְבִּיטָם-אַיִּסְּפְּעָקְטָאָר אַיִּוחָאָנְדָּרְגָּעָן אַיִּוּפִּין אַרְטִיךְפָּלְּגָתִּים 575 פָּעָרְפָּעָנְדָּרְגָּעָן וְעַגְּנָעָן אַרְבִּיטָם אַיִּין דָּפָר גְּעַנְגְּהָנְדָגָעָן גִּישָׁת רַעֲנָגִירָט אַיִּין זַיְנָעָר צִיְּטָ.

6405. אַיִּשְׁעַנְדִּיגָּעָר.

פָּאָלְּסְּבָּלְּגָתִּים. 6406. קְרָאָנְמָן.

6407. אַיִּעְדָּרְ פָּוּן 1909.

וְגַעַעַן אַיִּעְרָע עַנְיִינִים דָּאָרְפָּט אַיִּהָר זְרַעְזְּפָלְּגָרְזָהָן וְעַנְעָפָן צְוָם אַיִּינְטָמִיטָט 4 טַנְגָּרְקָהָן דִּי צִיְּטָן.

6408. שְׁ. טַשְׁפָּנִיק.

מִיטְבָּרְגָּוּגָעָן דִּי צִיְּטָן.

6409. ק. ג. 1898.

אוּבָה אַיִּהָר וְעַנְעָפָן צְוָם אַיִּוף 8 קָאָנָן.

טוּרָאָל-פְּעַרְזְּמָלְגָּהָן גִּישָׁת יְאָהָר 1926 וְעַרְטָה.

אַיִּהָר שְׁוֹן אַיִּצְּטָן וְשַׁטְּגָרְפָּעָן.

6410. אַיִּקְאָטָאָר פָּוּן שְׁעַנְקְוּוּיטָשָׁן.

גָּאס. אוּבָה דָּאָס גְּרָנְדְּ דִּירָה-גַּעַלְּד קָאָן בָּעַ-

שְׁטָעַטְגָּטָן וְוּרְפָּרְן דְּרָוְכְּן לְאָקָאָטָאָר, וְאָסָּה

הָאָטָן גְּעוֹוָאָנִיט אַיִּהָר וְנִשְׁתָּאָרְטָהָן אַיִּוחָאָנְהָן אַיִּוף.

אַיִּהָר שְׁוֹן אַיִּצְּטָן וְשַׁטְּגָרְפָּעָן.

6411. F.

אוּבָה אַיִּהָר וְעַנְעָפָן פָּעַרְמְשָׁפֶט גַּעוֹאָ-

רָעָן פָּאָר אַנְטִי-מְלוֹכָה-שְׁעָר טְעַטְגְּוִיקִיט

צְלָבָעָן הַוִּיְוִוִּין שְׁוֹן פָּוּן פְּרִיהָעָר אַזְּזָת.

שְׁעָפָט, מְעֻגָּן דִּי צְדִידָם זַיִּק אַפְּלִיךְוּט אַיִּין צְבָעָן.

גַּעַמְעָן פָּוּן אַיִּיךְ זַיִּי אַיְּנוֹאָלְדָהָן-רַעֲנָטָאָ.

הַפְּאָן.

יְוּרִידִישָׁע אַפְּטִימְלָגָן.

פָּוּן נִיְּעָמָּה פֿאָלְּקְסְּפֶּלְּגָתִּים.

בַּיָּמִים דְּעַרְלָאָגָן אַנְיָאָנְרָאָכָע אַוְּפָּאָ-

יְוּרִידִישָׁע עַדְהָ, דָּרְפָּר אַגְּנְעַלְּגָן וְעַרְלָאָ-

וְרַיְסָטָן דָּרְטָמָן זַיִּן וְעַנְעָ-

אַוְּיָחָד אַנְפָּרְגָּעָן אַחֲן קְיָאָן, שְׁתָּקְיָאָן.

קְנָטָמָר גִּישָׁת בְּעַנְבָּטָן וְעַדְרָעָן 1927.

אַיִּבָּה אַיִּיר שְׁוֹאָגָטָר הָאָטָן אַגְּנְגָעָמָן.

דִּי פֿאָלְּפְּסְּטִינְטָנָר וְעַזְּוּזָעָן צְוָעַרְבָּלְּגִינְגִּיבָּעָן אַיִּין צְבָעָן.

אַיִּבָּה אַיִּיר לְזָעָמָן בְּרִינְגְּרָאָפְּטָהָר פָּיְסְּטָמָר.

פָּאָלְּסְּבָּלְּגָתִּים. 6402. אַיִּעְדָּרְ פָּוּן רַוְּשָׁגָּוּסָקָה.

אַיִּבָּה אַיִּיר לְזָעָמָן בְּרִינְגְּרָאָפְּטָהָר פָּיְסְּטָמָר.

פָּאָלְּסְּבָּלְּגָתִּים. 6403. פָּאָנְטָל.

נִשְׁתָּאָרְפָּעָן צְוָא גְּזָעָק, וְאָסָּה זַאְ-

פְּרָאָרְבָּטָעָן צְיִוְּנָעָן אַיִּין אַיִּין אַיִּין.

דָּעַם צְוָאָה וְזָעָמָן אַנְגְּרָזִיְּבָעָן אַיִּין צְבָעָן.

אַיִּבָּה אַיִּיר לְזָעָמָן בְּרִינְגְּרָאָפְּטָהָר.

פָּאָלְּסְּבָּלְּגָתִּים. 6404. פָּאָלְּסְּבָּלְּגָתִּים.

נִשְׁתָּאָרְפָּעָן צְוָא גְּזָעָק, וְאָסָּה זַאְ-

פְּרָאָרְבָּטָעָן צְיִוְּנָעָן אַיִּין אַיִִיְּבָעָן.

דָּעַם צְוָאָה וְזָעָמָן אַנְגְּרָזִיְּבָעָן אַיִִיְּבָעָן.

אַיִִיְּבָעָן צְוָא גְּזָעָק, וְאָסָּה זַאְ-

פְּרָאָרְבָּטָעָן צְיִוְּנָעָן אַיִִיְּבָעָן.

אַיִִיְּבָעָן צְו

**אנ' אומגעלאָם פערטער שפאמ פון וואָרשאָוועֶד
פֿאַענטשׂו אֵין קאָפּע אִיטַּלְיאַ.**

די קאָלעגן, אַין וועמענָס געזעַל-
שאָפָט. דער חֶבְרָה-מִן אַין געַקְומָן,
הַאָבָעָן זִיךְן גַּהֲתָלְטָעָן זַהֲרֵר חִיכְבָּה/דִּיגְּזָן
אוֹן פֻּרְשִׁיט. זַיְהַאְבָעָן גַּלְאָכָט אוֹיפְּגָן
קוֹל, מִיט טְרִיזְמָפְּרִעְנְדָעַ מִינְעָם.
עַס האָט אָוִיסְגְּזָעָהָן, וּוי חֶבְרָה
פָּוֹסָט-אַין פָּאַטְטָנִיקָעָס וּוְאַלְטָעָן זִיךְן גַּע-
וּוּטָט, צַי מַבְּכָן אַ שְׁפִיצָעָל אַן קוּמָעָן
אַין עַלְגָּגָנְטָן קָפָעָ אַרְיָין אַין אַ
קָאַסְטִיזָם, וּוֹאָס אַפְּלִוָּן אוֹיךְ אַ פְּלִיאַזְוּשָׁע
אַין עַס נִישְׁתָּאָרָעַקְטָן.
אַן זָאָל „אִיטָּאַלִּיאָה“ זְפָנָעָן גְּרוֹאַד גַּע-
וּוֹעָן אַיְנִיגְעָ העֲכָרְעָ מִילְּטוּעָר-לִיטָּה,
אוֹן עַס וּוְאַלְטָ שִׁיפְּרָר נִישְׁתָּ גַּעֲקְומָעָן צַי

ונדרק צדיקותם. קאלעג'וּם:
נורא דערוזאהן, ג. בראנט,
בושומט אוסקי, ב. זינגענד
נטווארטל. רעד: ח. קויעטמאן
יסגע בער: פערלאג בעייד
ביבָּאַזְּ, פראודזיד. קאָאַפּוּרְאַסְּטִיח
מייט פָּאוּ-הַאֲפָטְטוּן.

Dr. J. POLAKOW
קינדער-קרטונקה ייטען
Konstantynowska 37a,
telefon 39-75
לטפֿאָפַּגְּנָמָּן פּוֹן 3 בּוֹן 5 נַאֲכְּמִינָּג אַיִן דָּעַ
לְצַמְשָׁנִיכְעַז אַוְיֵן בְּנֵי מַרְקָק, פַּטְרִיךְ, 894.
בּוֹן 11/2 בּוֹן 3 נַאֲכְּמִינָּבָּה
029

H. LUBICZ

טיג אוניסגערופען:	שר גאר אוניסגערופען: אלטער בעמיקה, סאָרלַאָט אָוִינְגָּהוֹיְבָּעָן די קעפּ, אָונֵן גָּלְיכִּיכְצִּיעָן.
טראָפּט:	אין דעם וועלבען מאָמענטה האָבען בַּיַּדְעָ שׂוּועָסְטָעָר אָונֵן דער
טרעַפְט:	אלטער בעמיקה, סאָרלַאָט אָוִינְגָּהוֹיְבָּעָן די קעפּ, אָונֵן גָּלְיכִּיכְצִּיעָן.
זְיַגְּדִּיקְיִיט:	פָּאַלְעַנְדָּר אֶפְרַעֲגָג גַּעֲטָוּן מִיק אַהיַזְשָׁעַרְגָּעָר שְׁטִים. סְאַיְן צְוָעַגְאַנְגָּעָן קוּרְלָאנְדָּן.
זְיַגְּדִּיקְיִיט:	פְּרִיאַלְיִין פָּאַלְיִעָּן, אַרְיִינְשִׁיטְפָּנְדִּיגָּן אִין אַיהֲרָ גַּעַוְאָלָט פָּעָרְגִּימְפְּטָן די — וּוּכָר בעשְׂלְדִּיגְט מִיך אִין דָּעַם? — האָט דָּעַר אַרְיִינְגָּעָט. פָּאַלְעַנְדָּר אֶפְרַעֲגָג גַּעֲטָוּן מִיק אַהיַזְשָׁעַרְגָּעָר שְׁטִים.
זְיַגְּדִּיקְיִיט:	פְּרִיאַלְיִין דָּרְיוּיזְ, צַיְּהָט אַיְהָר גַּעַוְאָלָט פָּעָרְגִּימְפְּטָן די — קָאָרְלָ דָּרְיוּיזְ, צַיְּהָט אַיְהָר גַּעַוְאָלָט פָּעָרְגִּימְפְּטָן די לְזִוְיטְן, צַעְמִיהָעָן פְּרִיאַלְיִין, אַרְיִינְשִׁיטְפָּנְדִּיגָּן אִין אַיהֲרָ גַּעַטְרָאָנָק אַרְשָׁעָנִיק? פָּאַלְעַנְדָּר אֶפְרַעֲגָג גַּעֲטָוּן מִיק אִין דָּעַם? — האָט דָּעַר אַרְיִינְגָּעָט.
קָא אִין שְׁטָעַטְקָט אָרוֹזִים די נְגַעַעַל! ..	— זְהָהָנָה נְאָר — האָט עַד אַגְּרָוּם גַּעֲטָוּן — דָּעַר טִיגְעָר קָוְרְלָאנְדָּה האָט עַד אַגְּרָוּם גַּעֲטָוּן — דָּעַר טִיגְעָר עַד אַגְּרָוּם קָוְרְלָאנְדָּה האָט עַד אַגְּרָוּם גַּעֲטָוּן — דָּעַר טִיגְעָר גַּעַפְּיִיבְּגָט, גַּעַשְׁאָכְטָעָן ...
אָוִינְפְּן:	עַד אַגְּרָוּם קָוְרְלָאנְדָּה האָט עַד אַגְּרָוּם גַּעֲטָוּן — דָּעַר טִיגְעָר קָוְרְלָאנְדָּה האָט עַד אַגְּרָוּם קָוְרְלָאנְדָּה האָט עַד אַגְּרָוּם גַּעֲטָוּן — דָּעַר טִיגְעָר עַד אַגְּרָוּם קָוְרְלָאנְדָּה האָט עַד אַגְּרָוּם גַּעֲטָוּן — דָּעַר טִיגְעָר מַוְרָאָדְיָה גַּעֲדָאָנְקָעָן: עַד וּוֹאָלְטָ אַיְצָט אַהֲן אָפְשָׁטָעָל גַּעַמְאָרְדָּעָט,

- אֵיך בְּעִשְׂלָדִג דִּיד אַין דָּפֶט אֹיר ! - הָאָט צְנוּגָנָבָעָן
גְּרָעָגָאָר אוֹיְהָבָעָנְדִיג זִיך אַין שְׁטוֹהָה ,
וְוֹאָס שִׁיך מִיר - הָאָט גַּעֲזָגָט פֻּרְעָצְלָע - הָאָב אַין
יעַדְעָס מַאל וּוֹעֵן אַיהֲר הָאָט אַרְיִינְגָּעָשָׂאָטָעָן דָּעַם פְּרָאַשְׁעָק . גַּעַשְׁלָאָ-
פָּעָן, אָונָן נִישְׁתַּחַת גַּעַזְהָן, וְוֹאָס אַיהֲר הָאָט גַּצְטָן . וּוֹעֵן אַיך פְּלָעָג זִיך
אַבְּעָר אוֹיְפָוָעָקָעָן, פְּלָעָגָט אַיהֲר אַבְּעָר צְוַעַתָּהָן אַיך זָאָל אַיְינְגָּעָה .
כְּבָעָן דָּעַם פֻּרְעָסְטָמָטָעָן גַּעַטְרוֹגָן .
- אַיך הָאָב בְּעַת מְעָשָׂה - הָאָט זִיך יְהָדִית אַפְּגָעָרְפָּעָן -
אַיך הָאָב בְּעַת מְעָשָׂה גַּעֲוָאָכָט אַין צְוַיְיָעָטָעָן צִימָרָה, אַיְתָה גַּעַנְטָ-
דָּאָן גַּעַוּעָן וַיְכָעָר אָז אַיך שְׁלָאָט . אַיהֲר פְּלָעָגָט צְוַעַתָּהָן צְזָרָ-
סִיר, כְּדַי זִיך צְזָר אַיבְּרָעִצְיָגָעָן אַין דָּעַם, אַבְּעָר וּזְאָר אַיהֲר פְּלָעָבָט
זִיך צְוַרְיקְעָהָרָעָן אַין פֻּרְעָלָעָס צִימָרָה, פְּלָעָגָר אַיך שְׁטָיל אַראָט -
גַּיְינָן פִּין בְּעַט, אָונָן הִינְטָרָר אַיְיָרָעָ פְּלִיאִיצָעָס גַּעַהָן, וּוֹי אַיהֲר פְּלָעָבָט
אַיְינְשָׁעָטָעָן אַרְשָׁעָיק אַיְנָס גַּלְאָן פִּין מִין שְׁזָעָטָר ...

עראר אין ליטע אונדי יודישע ארבײַטער
יזאָן בילזאָן זאמ גראָסטען פֿרָאַצְעָנָן אַרְאָסְטִירְטָעָן

ריבג ע. (י.ט.א.) אין ריגע אין, ווי בעזקאנט, פֿאַלְיטִישׁעַ קָאנְגְּרָעָס פָּן
שען די דזיגע אומגנילע פָּן
זיך די ענְצָרְגִּישׁ אַרְבִּיטִים
לייט שוֹאַרְצֶבֶּרג, זוֹיעַ
צייניסט משה בּוֹרוּיטִשׁ,
דער שָׂאַסְעָנָפָם קָאמְנוּיסָט
און צַנְדָּרָעַ.
אין גָּנָּן לִיטָּע גַּעֲפִינָּן
צַוְּתָּאָגָּן די מְפִיסָּות אֵלֶּה
יְדִישָׁע פֿאַלְיטִישׁ אַרְכָּסָטִים
אייזָוּן בְּלוּזָן אַקְלִינְגֶּר טִילָּה
געַן פָּאָרְן גַּעֲרִיכִתָּן, די אַ
טען נָאָךְ אַין די מְפִיסָּות
משפָּן, אַזְוִי אָזְוִי די אַלְמָנָה
פֿאַלְיטִישׁ אַרְטְּסְטִירְטָעָן
געַרְעַכְעָנָט אַזְיִיךְ 600 פָּעָם
די יְזַעַן גָּנָצָע 25 פְּרָטָן
אַרְטְּסְטִירְטָעָן, בעַת די יְיַוְוָן
קָעְרִינְגָּן אַין לִיטָּע בּוּטְרָע
רִיבְגָּע. (י.ט.א.) אַין רִיגַּע אַין, ווי
הַאֲבָעָן דִּי יְדִישָׁע עַמִּיגְרָאַנְטָעָן
אַיְנוּסָטָן קָאנְגְּרָעָס הַאֲבָעָן זיך בעטִילִינְגָּט
אַיְנוּסָטָן צַעְנְדְּלִיב יְדִישָׁע פֿאַלְיטִישׁ עַמִּי
גְּבָרָאַנְטָעָן פָּן לִיטָּע, וּעְלְכָעָז עַנְעָן צַוְּלָבָע
זַיְעִירָע פֿאַלְיטִישׁ אַיְבָּרְצִיגְבּוֹגְעָן גַּע.
צַוְּאוֹנְגָּבָן גְּעוּפָעָן צַוְּכָעָן אֶמְקָאָט-מְקָלָט
אייזָוּן לְעַטְלָאָנדָן, רַאְפָּטָע-חַסְלָגָנָדָן, דִּיְיטִישׁ-
אַגְּבָנָד א. וו. אַוְסְנוּצְעַנְדִּיגָּן די דְּזִיגָּע
כְּפָלְגַּעַבָּהִיט. הַאֲטָט דָּרָדְגָּעָר י.ט.א.
קָאַרְפָּסְפָּאַנְדָּעָן דִּי אַיְנְפָאַרְמִירָט בֵּי די
דְּפָרְמָאַנְטָעָפָע עַרְזָאַנְעָן וּוּגָעָן דָּעָר יְהָ
דְּדוֹשָׁעָר אַרְבִּיטִירָר-בּוּעָוְגָּנָגָּן אַין לִיטָּע
פְּכָלְלָה אַון די יְדָעָן-אַרְעָסָטָעָן בְּפֶרְטָן. אַין
דָּרָדְגָּעָר לִיטְוּוֹישָׁעָר אַרְבִּיטִירָר-בּוּעָוְגָּנָגָּן—
הַאֲבָעָן דִּי יְדִישָׁע עַמִּיגְרָאַנְטָעָן אַיְבָּעָר.
גַּעֲבָעָן — הַאֲבָעָן די יְדָעָן שְׁטַעְנְדִּיגָּן
אַפְּרָזְבוּמָעָן אַון פָּעָרְנוּמָעָן אַזְיִיךְ אַיְצָט אַ
חַשְׁבָּרְגָּע. אַרְמָן

1,300 אימ' גראנטן אוריסגנשיט פון אמרץ' זא

עמ'ז איזן חודש

נציג געווואָרען ג'יסטיג אַדער פִיזיש קראָבָק.
 סְגָם פֻּרְעַפְנֶטְלִיכְטָעָן בעריכת איז
 אוֹיר צו זעהָעָן, אָז בְּלוּזִי 28 צמיגראָן-
 טעַזְן קְפָּצָעָן נָאָךְ אַרְיִינְקִיםָעָן קִין אַמְּעָ-
 רִיקָּאָן פָּוּן פַּלְעַסְטִינִיגָּן. די יְהָרְלִיכָּ-
 פַּגְלָעַסְטִינִיגָּן - קוֹאָטָא בעטרעפט 100
 פְּרוֹזָאָן.
 צְבָעָן הָודָש
 רֵינְגְּקָומָעָן
 אַנְהָהָיְבָנְדִיגָּן פָּוּן הַיְגָנִיגָּעָן קוֹאָטָא-
 יְאָהָר פָּוּן יוֹלִי חָודֶש זְבָעָן קִין אַמְּעָ-
 רִיקָּאָן שְׁוִין אַרְיִינְגְּקָומָעָן פָּוּן פּוֹלְעָן
 2191 צמיגראָן-גְּבָעָן, פָּוּן לְעַטְלָקָנְד 93
 צמיגראָן-גְּנָעָן, פָּוּן רּוֹסְלָאנְד 698 פְּמִי-
 גְּרָאנְטָעָן אָזְן פָּוּן לִיטָּעָן הַונְדָּעָרט עַמִּי-
 גְּרָאנְטָעָן.

אַ קְוֹנִסֶּט-פָּנְאָגָרָאָפִיעַ

אַיְזָן אַ צִּירְהַזְּנָג אַיְזָן יַעֲדָעַן הַוּזָן!

אַיְזָן צְבֵין אַזְמְעָרָאָל בְּקָעָנוֹתָמָן קְנוֹסְטָמָאָגָרָאָמִינְשָׁעַן אַטְמָלִיאָר חַעֲרָעַן
אַזְמְבָעַטְרָוִתְוִיְגָן אַלְעָרְלָט אַזְמְבָעַטְרָהָטָן אַיְזָק אַזְמְבָעַטְרָהָטָן. פָּאַ-שְׂרָעַ
שָׁבָן, סְפָּאַ-קְּוָיְחָעַר. אַ, זָה, לְיָסָת דְּוָעַר לְעַזְכָּעַר טְמָכָבִים פָּן דְּבָטָ
אַזְן שָׁעָטָמָן. לְיָסָת חַאְכָנָשׁ אַ גְּדוּיָּסָט אַזְמְהָאָהָל פָּן דַּנְיָעָסָט אַמְּעָד
רְיָקָנָטָר וְפָרָטָן-קְאָרְבָּעַן. סְיוּוּרָעַן אַזְיךָדָבָר גַּעֲמָאָכָט יוֹסְטָגָטָן אַזְרָעַ-
וְעַלְמָאָ-טָעַן (פְּרָאַמְּנִיסְטָעַן). אַזְוֹפָן עַקְלָרָעַבָּכָן אַזְיךָדָבָר אַזְוֹסָטָרָן אַפְּלָלוֹיָ
צְבָעַנְגָּלְבָּעַטְרָוּנָעַן. וְעַמְפָעַן גַּעֲרָרָקְנָנָגָן פָּן אַ רְחַחַק לְפָזָעַר עַצְרָ
וְעַלְבָּקְדָּשָׁן פָּאַר יְזָהָרָבָן אַזְנָעַם וְרַדְעַלְבָּנָעַק יוֹסְטָקְרָהָגָגָגָן.

סְמִינָה אַכְּבָהָנָן קְנוֹסֶט-פָּאַגָּרָאָפִיעַ אַטְמָלִיאָר

PARISIEN, w.l. H. SROKA, Łódź, Brzezińska 69

ליטת ליעבענסלעגעגלאיכע תפיסה, אדער

אייז פלאמעז פוד ליבע און האם

282 x 1

דער אויספֿאַרְשּׁוֹן-רייכְטָעֵר האָט מיט דער האָנד אַפְגּוּזְעָן-
דעם דעם פָּאַפִּיר.
ס' אַיְזָן לְחַלּוֹטֵין אַיְבְּפְּרִילִיג! – האָט ער גַּזְזָאָגֶט – דער העֲרָבָה
לְעַזְוּנְעַטָּל האָט אָונָן אַיְבְּרַגְּגַעַפְּפָעָן; בֵּי ווּאָס פָּאַר אַן' אַפְּמָה;
שְׂטַפְּנְדָעַן אַיְזָן אוֹיפָה ווּאָס' ער שְׂעַנְדְּלִיכְעָן גּוֹזָלְ-אַופָּן ער אַיְזָן גַּפְּ-
אוֹוְוְאַתָּה וְהַזְּנוּנָה דָּאת אַזְּנְיָהָהָה.

הוּא אֶלְעָזָר אֶלְעָזָר וְאֶלְעָזָר קָדְשָׁן בָּרוּךְ הוּא!

ב' דעם קראאנקען זונגען די אויגען געווען פראאפעלעאַזט צו
קאָרֶל האָט זיך שערף אַקערהּ געטָן צו גראָנגווֹרְן.

— איך בין קאפהו! — האט קארל אטראקט געטווין — גרען.
בנאר האש מיך אודאי ארטיסגעגעבען.

— דערזיף האט איהר קיין תירץ נישט? — האט דער ריכ-
ען א פָּרְבָּנוֹן וְאַמְּנָנוֹן

